

قیمت‌ها کنترل نشود، طرح‌هایی چون کالابرگ فقط یک نمایش است

ناممکن بودن اداره زندگی با این سطح حقوق و دستمزد

در هفته‌های اخیر، حاشیه‌هایی با مضمون حذف کالابرگ الکترونیک مطرح شده اما کالابرگ چقدر در معیشت دهک‌های فرودست تاثیر مثبت دارد؟

به گزارش ایلنا، توقف احتمالی پرداخت اعتبار کالابرگ الکترونیکی، یکی از موضوعات مورد بحث رسانه‌ها در هفته‌های اخیر بوده است. پس از ابراز تردید نسبت به تداوم اجرای این طرح در تیرماه و عدم اجرای آن در خردادماه، زم‌مه‌ها در زمینه توقف اجرای آن پیشتر منتشر شد. البته سوگیری‌هایی از قبیل «ترجیح مارایگان کردن و ارزان‌سازی خدمات بهداشت و آموزش است تا ارائه کالا» از سوی مقامات دولت، اندکی گمانه‌زنی‌ها نسبت به منتفی شدن کامل طرح کالابرگ را تقویت کرد.

«علیرضا حیدری» نایب رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری و کارشناس اقتصادی درباره دلایل احتمال منتفی شدن طرح کالابرگ الکترونیکی توضیح داد: دولت معمولاً در جایی مداخله مستقیم انجام می‌دهد که بحران و ناکارایی جدی باشد یعنی مثلاً اگر خانواده‌ها پوشش بخش قابل توجهی از سبد مصرفی خود را با درآمد خویش نداشته باشند، دولت در قالب کالابرگ و سوبسید از آنها حمایت می‌کند زیرا بدون آن حمایت‌ها زندگی کردن برای خانواده‌ها دشوار می‌شود.

استقراض دولت از مردم مدام بیشتر می‌شود

وی افزود: وقتی ما با پدیده‌ای به نام تورم افسارگسیخته مواجهیم و دولت به‌طور مداوم از درآمد جامعه استقراض می‌کند، لاجرم برای حفظ پایداری مالی خود از ابزار کاهش ارزش پول و ایجاد تورم استفاده می‌کند تا بتواند حساب‌های مالی خود را تراز کند. نسبت بدهی دولت به تولید ملی اسمی، در چنین شرایطی ثابت می‌ماند. این نسبت ثابت می‌ماند اما همه‌ساله حجم آن افزایش می‌یابد. البته این تورم که از آن صحبت می‌کنیم، افزایش متوسط قیمت‌هاست و گر نه تورم بازار پول به شدت بیش از این مقدار است. در عین حال، در بازار غیررسمی میزان افزایش قیمت‌ها برای مردم به شدت بیشتر از آن است که در آمارهای آید.

ارزش دستمزد نیروی کار مدام کاهش می‌یابد

حیدری تصریح کرد: خود تورم، پدیده مالیات توری را ایجاد می‌کند. ارزش حقوق و دستمزد نیروی کار کشور طی دوره زمانی معینی مدام کاهش می‌یابد. این همسان کاهش قدرت خرید

گفت و گو

مدیرکل وصول حق بیمه تأمین اجتماعی:

قوانین جدید دسترسی به دستمزدهای واقعی را تسهیل می‌کنند

به دنبال اجرای قانون برنامه هفتم توسعه و در راستای مقابله با فرار بیمه‌ای و جلوگیری از تضییع حقوق بیمه‌شدگان، مدیرکل وصول حق بیمه سازمان تأمین اجتماعی از اجرای سازوکار تازه برای شناسایی دستمزد واقعی شاغلان خبر داد.

ابراهیم کشاورز در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: با توجه به اینکه هر چه هزینه‌ها برای یک شرکت بیشتر باشد، آن شرکت، مالیات کمتری می‌پردازد اما در بعضی موارد فرار بیمه‌ای اتفاق می‌افتد به گونه‌ای که نیرویی در یک کارگاه، ماهانه ۳۰ میلیون تومان حقوق می‌گیرد و این حقوق هر ماهه به عنوان هزینه به اداره دارایی اعلام می‌شود اما وقتی نوبت به ارسال لیست بیمه می‌رسد، حقوق نیروی کارگر بر حسب حداقل دستمزد مصوب سالانه، پرداخت می‌شود. به این ترتیب، بیمه کمتری پرداخت و این موضوع در آینده به ضرر نیروی کار است زیرا زمان بازنشستگی مستمری بر اساس همین دستمزد حداقلی محاسبه می‌شود.

دستمزد اعلامی کارفرمایان ۳۰ درصد کمتر از دستمزد واقعی است

به گفته کشاورز، طبق برآوردهای مادر سال گذشته، میانگین فرار بیمه‌ای در کشور حدود ۳۰ درصد بوده یعنی دستمزدی که کارفرمایان اعلام کرده‌اند، به طور میانگین ۳۰ درصد کمتر از دستمزد واقعی پرداختی به کارکنان بوده است. وی افزود: در همین راستا بر اساس ماده ۱۷ آیین‌نامه اجرایی بند (ت) ماده ۴ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت، مصوب ۱۷ خرداد ۱۴۰۴، آیین‌نامه‌ای به تصویب رسید که به دنبال آن، با توجه به لیست تلفیقی مالیات حقوق و حق بیمه پرسنل کارفرما، در صورت مغایرت مزد و حقوق واقعی کارکنان با مبلغ اعلامی کارفرما در لیست حق بیمه، سازمان

گفت و گو

برخی از کارگران در زمان خاتمه قرارداد کار یا بازنشستگی از دریافت سنوات پایان کار محروم می‌مانند و کارفرما در پاسخ به اعتراض آنها اعلام می‌کند که «سنوات ماهانه یا پایان هر سال گرفته شده و کارگر چیزی طلبکار نیست» اما آیا عدم پرداخت مبلغی در قالب سنوات یا پاداش پایان خدمت، «قانونی» است و چرا کارگران پاداش پایان خدمت ندارند؟ «آرمین خوشوقتی» کارشناس ارشد حقوق و روابط کار در این رابطه به ایلنا می‌گوید: ماده ۱۰ قانون کاری می‌گوید اگر قرار است مولفه مزدی به کارگر پرداخت شود، این موضوع باید در قرارداد کار درج شود. بنابراین اگر قرار است مبلغی به عنوان سنوات به صورت ماهانه به کارگر پرداخت شود، این مسأله باید در قرارداد کار آمده باشد و گر نه این پرداخت غیرقانونی ست.

او ادامه می‌دهد: علاوه بر این، سنوات موضوع ماده ۲۴ قانون کار باید در زمان خاتمه کار به کارگر پرداخت شود و اگر قرار باشد زودتر به کارگر پرداخت شود، حتماً باید با توافق و درخواست کارگر باشد یعنی باید در زمان عقد قرارداد این موضوع با توافق کارگر در متن قرارداد منعجانه شود یا اینکه یک توافق در میان باشد. در نتیجه سنوات باید در زمان خاتمه کار پرداخت شود یا اینکه کارگر و کارفرما بر سر پرداخت بخشی از سنوات پایان کار در حین کار توافق کنند که این موضوع، باید حتماً به تأیید کتبی کارگر رسیده باشد.

حال فرض کنیم کارگر به صورت کتبی تأیید نکرده باشد و در زمان خاتمه کار، کارفرما مدعی شود مبلغ سنوات را در حین کار پرداخته است. به گفته خوشوقتی، در این صورت، فرد مدعی یا همان کارفرما باید بتواند ادعای خود را اثبات کند یعنی یا کارگر اقرار صریح

اخبار کارگری

سرگردانی کارگران بیکار شده ارغوان گستر ایلام یک ساله شد

کارگران اخراجی پتروشیمی ارغوان گستر ایلام از انتظار برای اعلام نتایج آزمون استخدامی برای بازگشت به کار خبر دادند. شماری از این کارگران در گفت‌وگو با ایلنا گفتند: بیش از ۱۰۰ کارگر بیمتکاری و بومی پتروشیمی ارغوان گستر ایلام از خردادماه سال گذشته (۱۴۰۳) به مرور از محل کار خود تعدیل و بیکار شده‌اند. این کارگران که به دلیل اتمام پروژه شغل خود را از دست داده‌اند، پس از یک سال هنوز امکان پیدا کردن شغل جدید نداشته و بیکار هستند. کارگران این واحد پتروشیمی بایبان اینکه از آن زمان تاکنون برای یافتن شغل جایگزین سرگردان هستیم، افزودند: در زمان بیکاری هر کدام از ما کارگران سابق کاری نزدیک به ۵ تا ۱۰ سال داشتیم و بعد از آن ماهه‌اتلاش کردیم که به کار سابق خود بازگردیم که متأسفانه نتیجه نداد و کارفرما اقدام به برگزاری آزمون استخدامی کرد. بنابراین ادعای یکی از این کارگران، بیکاری کارگران قدیمی و بومی این واحد در حالی ادامه دارد که به رغم گذشت چندین ماه از برگزاری آزمون استخدامی، هنوز نتایج آن اعلام نشده است. این کارگر اظهار داشت: چون بعد از گذشت یک سال بیکاری امکان پیدا کردن شغل جدید برای ما فراهم نیست و این موضوع ما را در وضعیت بد اقتصادی و مالی قرار داده است، از مسئولان درخواست داریم هر چه سریع‌تر اسامی کارگران پذیرفته‌شده در آزمون استخدامی در پتروشیمی ارغوان گستر را اعلام کنند هر چند کارگران پذیرفته‌نشده نیز حق آب و گل دارند و باید به مرور جذب شرکت شوند.

۳۰ هزار بازنشسته کشوری وام گرفتند

معاون توسعه مدیریت و منابع صندوق بازنشستگی کشوری از پرداخت وام ۵۰ میلیون تومانی به حدود ۳۰ هزار نفر از بازنشستگان و وظیفه‌بگیران این صندوق در مرحله نخست خبر داد. به گزارش ایلنا، روح‌الله اوقانی آرانی گفت: این تسهیلات با کارمزد ۴ درصد و بازپرداخت ۶۰ ماهه، در چارچوب برنامه‌های رفاهی صندوق و با هدف بهبود وضعیت معیشتی بازنشستگان و وظیفه‌بگیران مشمول به واجدان شرایط پرداخت شده است. وی تأکید کرد: پرداخت این تسهیلات در راستای تعهد صندوق بازنشستگی کشوری به ارتقای رفاه و توان اقتصادی جامعه بازنشستگان صورت گرفته و مراحل بعدی پرداخت این تسهیلات نیز در ماه‌های آینده طبق برنامه انجام خواهد شد. معاون توسعه مدیریت و منابع صندوق بر برنامه‌ریزی منظم و منسجم برای پرداخت تسهیلات رفاهی و حقوق بازنشستگان صندوق و تخصیص منابع لازم نیز تأکید کرد. وی افزود: صندوق بازنشستگی کشوری در هر شرایطی آماده خدمت‌رسانی به بازنشستگان و وظیفه‌بگیران کشوری است و تمهیدات لازم برای شرایط گوناگون در نظر گرفته شده است.

انتقاد کارگران فروشگاه‌های زنجیره‌ای از شرایط شغلی

کارگران فروشگاه‌های زنجیره‌ای هایپر لوازم خانگی از شرایط کاری و پایین بودن حقوق ماهانه خود انتقاد کردند. تعدادی از این کارگران در گفت‌وگو با ایلنا با انتقاد از شرایط شغلی خود گفتند: روزی ۱۲ ساعت و ۶ روز در هفته کار می‌کنیم اما در شرایط رکود بازار، حقوق مان حداقلی و بدون مزایای مزدی است. این کارگران افزودند: حقوق ما پورسانتی است اما در شرایط رکود بازار و وقتی که فروش چندان نیست، همان حداقل حقوق وزارت کار را بدون اضافه‌کاری یا جمعه‌کاری به ما می‌پردازند در حالی که ما روزی ۱۲ ساعت و حتی در روزهای تعطیل هم کار می‌کنیم. این کارگران بایان اینکه در روزهای تعطیل رسمی کار ما بیشتر است اما تعطیل کاری به ما تعلق نمی‌گیرد، افزودند: درخواست ما این است که قانون کار در مورد مارعیات شود و حقوق ما را بر اساس ساعات کار و مزایای مزدی قانونی بپردازند. ممکن است ماهه‌ایی از سال فروش نباشد، چرا ما باید تاوان رکود بازار را بپردازیم؟ به گفته این کارگران، به دلیل ساعات طولانی کار، امکان داشتن شغل دوم حتی کار در اسنپ نیست. آنها افزودند: از صبح تا پاسی از شب سر کاریم اما ضوابط قانونی شامل حال من نمی‌شود.

مهلت ثبت‌نام وام

بازنشستگان تأمین اجتماعی پایان یافت

دیروز آخرین روز ثبت‌نام وام ضروری بازنشستگان بود. به گزارش ایلنا، سامانه ثبت‌نام وام ۵۰ میلیون تومانی بازنشستگان تأمین اجتماعی تا روز ۲۵ خرداد باز بود و بازنشستگان می‌توانستند از طریق کانون‌های بازنشستگی یا دفاتر پیشخوان دولت ثبت‌نام را انجام دهند. طبق این گزارش، ثبت‌نام وام بازنشستگان نیاز به هیچ گونه پیگیری نداشته و در صورت تأیید، مراتب آن از طریق پیامک اطلاع‌رسانی خواهد شد.

و پرداخت انتقالی از قبیل سوبسید، کالابرگ، یارانه و... را به نحوی تغییر دهد که پدیده‌های در خطر بحران بیشتر مثل بحران درمان و آموزش را پوشش دهد. البته نمی‌توان گفت که این انتقال سیاست کاملاً موثر است بلکه تنها بخشی از فشار در این بخش‌ها مثل چالش بازگشت بی‌سوادی و مشکلات حاد درمانی را کاهش می‌دهد.

وی خاطر نشان کرد: اگر دولت اراده‌ای از خود برای کنترل قیمت‌ها و شروع اصلاحات برای انضباط مالی نداشته باشد، این قبیل کمک‌ها و پرداخت‌ها در قالب کالابرگ و یارانه، نمایشی است. از زمان دولت احمدی‌نژاد تا زمان مرحوم رئیسی، این پرداخت‌ها به صورت کالایی و نقدی، نتوانست جلوی روند فقیرتر شدن مردم را بگیرد. با تزریق هزار میلیارد تومان یا ۱۰ هزار میلیارد تومان، مشکلی از جامعه حل نمی‌شود. در یک اقتصاد توسعه‌یافته، توزیع یارانه اصلاً معنای خاصی ندارد زیرا افراد باید بتوانند با درآمد خود زندگی کنند و در شرایطی که نمی‌توانند کار کنند، از خدمات تأمین اجتماعی بهره‌مند باشند.

هفت دهک جامعه

نیاز به حمایت غذایی دارند

حیدری تصریح کرد: حتی با چارچوب تحلیلی هرم مازلو که اولین نیاز را محصولات غذایی و خوراک در نظر می‌گیرد و مسکن و آموزش و بهداشت و امنیت را در مراحل بعد در نظر می‌گیرد، باز هم جایگاه آموزش و بهداشت در ارتباط با تأمین خوراک و پوشاک آحاد جامعه است. شاید برخی بگویند که مگر نیاز غذایی افراد و تأمین امنیت خوراکی نباید اولویت باشد؟ پاسخ ساده نیست. ما ۹ شاخص بهداشتی داریم که در درون آن تغذیه و آموزش هم هست. آموزش و تغذیه مادر و کودک، بخشی از بهداشت است و هم‌زمان بخشی از ضرورت‌های نظام آموزش نیز محسوب می‌شود. ما در گذشته، بحث تغذیه در مدارس را در ایران و برخی دیگر از کشورها به عنوان بخشی از حمایت از نظام آموزشی داشته‌ایم اما اینکه هفت دهک از ۱۰ دهک جامعه نیاز به حمایت غذایی در چهارچوب کالابرگ مصرفی مواد خوراکی دارند، برای کشور فاجعه است!

این فعال کارگری در پایان تأکید کرد: باید توجه داشت که ما با اطلاعات ناقصی دهک‌بندی کردیم و این چیزی است که کارشناسان مطلع در وزارت کار به آن مترف هستند. مادر اطراف خود افرادی را می‌بینیم که از کالابرگ الکترونیکی استفاده می‌کنند اما هیچ نیازی به آن ندارند. چون دست دولت از اطلاعات خالی است و از مومن وسع را نمی‌تواند به درستی اجرا کند، بسیار کور عمل کرده و بدون بینایی کامل، منابع خود را هدف‌گیری کرده لذا طبیعی است که در شرایط فعلی با این بضاعت مالی و اطلاعاتی و فنی، دولت بحث کالابرگ الکترونیکی را در عمل منتفی قلمداد کند زیرا در این حوزه هر اقدامی کند، با انحراف زیاد اجرا خواهد شد.

تغییر شکل توزیع در آمد در جامعه

نایب رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری اضافه کرد: دولت حس می‌کند در حوزه بهداشت و آموزش، در آینده این روند بدتر خواهد شد و احساس می‌کند نمی‌تواند از این روند جلوگیری کند. به همین دلیل ممکن است تصمیم بگیرد که شکل توزیع در آمد خود را تغییر دهد. ممکن است دولت شکل بازتوزیع ثروت

طبیعی است که در شرایط فعلی با این

بضاعت مالی و اطلاعاتی و فنی، دولت بحث کالابرگ الکترونیکی را در عمل منتفی قلمداد کند زیرا در این حوزه هر اقدامی کند، با انحراف زیاد اجرا خواهد شد

دولت با استفاده از بخش اندکی از درآمدی که از دل جامعه درمی‌آورد، سعی می‌کند این فاصله را حقوق بگیر هستند، فقیرتر شده و طبقه متوسط کوچک‌تر می‌شود. برای جبران این گسستگی اجتماعی و اقتصادی و همچنین با هدف ایجاد ثبات و امنیت ملی، دولت‌ها عمدتاً از حمایت‌هایی از جنس کالابرگ انجام می‌دهند اما همه این کالابرگ‌ها و سوبسیدها جنبه مسکن گونه دارند.

وضعیت بهداشت و آموزش در کشور بحرانی است

این کارشناس اقتصادی در مورد اظهارات رئیس جمهور درباره ترجیح دولت به جایگزینی بهداشت و آموزش رایگان به جای یارانه، تأکید کرد: برخی کالاها و خدمات البته بدون جایگزین هستند. ممکن است در حوزه غذا و کالاهای خوراکی الگوی مصرف خود را تغییر دهیم اما درباره پدیده‌ای مانند درمان، کالای جایگزینی جز تخت بیمارستان و دارو و پزشک وجود ندارد. درباره کالایی مانند آموزش، جایگزینی جز کلاس درس و معلم و مدرسه وجود ندارد. واقعیت این است که وضعیت بهداشت و آموزش نیز در کشور بحرانی است. ما با افزایش شدید پرداخت از جیب مردم در حوزه درمان مواجهیم و هم‌زمان در

وی افزود: طبق همان بند قانونی، در صورت کشف تخلف، سازمان تأمین اجتماعی، تفاوت دستمزد اعلام‌شده به تأمین اجتماعی و دستمزد واقعی را محاسبه و اعلام بدهی می‌کند. یعنی اگر حقوق واقعی فرد ۳۰ میلیون بوده و برای بیمه ۱۵ میلیون رد شده باشد، حق بیمه ۱۵ میلیون مابه‌التفاوت و متفرعات آن را محاسبه، وصول و در سوابق بیمه‌شده لحاظ می‌دارد. در نتیجه بیمه‌شده در زمان بازنشستگی با مستمری واقعی مواجه می‌شود.

مدیرکل وصول حق بیمه سازمان تأمین اجتماعی در پاسخ به این سوال که از طرف بیمه‌شدگان چطور می‌توان این موضوع را پیگیری کرد؟ گفت: ما پیامک‌هایی را در همین زمینه ارسال می‌کنیم. البته متأسفانه خیلی از بیمه‌شده‌ها به دلیل ترس از دست دادن شغل شان حاضر به اعتراض نیستند اما افراد می‌توانند از طریق سامانه تأمین اجتماعی و استعلام دستمزد ماهانه‌شان، پیگیر باشند و در صورت مغایرت، آن را به سازمان گزارش دهند.

ادامه قرارداد، سالانه پرداخت می‌شود، علی‌الحساب سنوات است و باید در زمان خاتمه کار، تسویه حساب صورت بگیرد. خوشوقتی ادامه می‌دهد: مبنای محاسبه سنوات پایان کار، آخرین مزد کارگر است. ماده ۲۴ قانون کار می‌گوید در صورت خاتمه قرارداد کار، باید سنوات بر اساس آخرین حقوق محاسبه و پرداخت شود لذا ملاک محاسبه، آخرین مزد و حقوق کارگر است که مبالغ علی‌الحساب از آن کسر می‌شود. او می‌افزاید: البته فرض کنیم کارگری ۴ سال در یک کارگاه کار کرده و هر سال قراردادش تمدید شده. اگر در پایان هر سال مبلغ سنوات به کارگر پرداخت شده و از او نامه‌ای مبنی بر تسویه کار گرفته باشند، دیگر کارگر طلبی از کارفرما ندارد چون در هر بار خاتمه قرارداد، سنوات‌اش را دریافت کرده. اگر قرارداد یک‌ساله یا کمتر از یک‌سال باشد و بر اساس توافق دوطرف، پایان هر قرارداد سنوات کارگر پرداخت شده باشد، این پرداخت به معنای تسویه کامل است.

این کارشناس حقوقی با استناد به یک رای هیات عمومی دیوان عدالت اداری می‌گوید: همه پرداخت‌های کارگر، از جمله مطالبی مانند پورسانت فروش، پاداش تولید یا اضافه‌کاری، جزو مزد و حقوق کارگر است و مبنای محاسبه سنوات پایان کار قرار می‌گیرد. او یادآوری می‌کند که «کارگر برای دریافت صدقه یا احسان کارفرما هشت ساعت در روز کار نمی‌کند و شب‌کاری و اضافه‌کاری نمی‌کند. کارگر را می‌کند که حق خود را در قالب مزد و حقوق بگیرد بنابراین پرداخت مزایای مزدی مانند پورسانت و اضافه‌کار، احسان به کارگر نیست و حق قانونی اوست». خوشوقتی در پایان تصریح می‌کند: بعضاً شنیده می‌شود فلان مبلغی که کارگر به کارفرما پرداخت کرده، از سر لطف و احسان بوده است، این عبارت اصلاً درست نیست. کارگر سر یک ساعتی به کارگاه می‌آید و سر یک ساعتی می‌رود و کارش را طبق برنامه و دستورات و در یک چهارچوب مشخص انجام می‌دهد پس صدقه‌بگیر نیست و کارفرما نباید و نمی‌تواند در هیچ حالتی از پرداخت مطالبات مزدی و قانونی کارگر طفره برود یا بخشی از مزد و حقوق را به بهانه‌های مختلف قیچی کند.